

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 46 (2)

IZDAN 1 MAJA 1939.

PATENTNI SPIS BR. 14838

Závody Ringhoffer - Tatra a. s., Praha Smichov Č. S. R.

Uredaj za prigušivanje udara kod ventila, naročito za eksplozione motore.

Prijava od 20 aprila 1937.

Važi od 1 novembra 1938.

Ventili se odižu sa svoga ležišta po moću različitih uredaja, pri čemu se između uredaja za podizanje i ventila mora uvek ostaviti izvestan slobodan meduprostor, da usled topotnog širenja ne bi nastale nikakve nezaptivenosti između ventila i ležišta. Ovaj je slobodan meduprostor ipak, ma da je veoma mali, razlog za luppenje ventila (udare kod ventila), koje se naročito danas, kad su ležišnim postavljanjem motora na gume ostali šumovi koji postaju vibriranjem različitih delova više ili manje otklonjeni, oseća kao neprijatno.

Već je u cilju odstranjenja luppenja ventila predlagana upotreba različitih uredaja za izbegavanje slobodnog meduprostora između organa za podizanje i ventilnog vretena, naročito upotreba klipa sa kataraktom i t. sl. Glavna nezgoda ovih uredaja se sastoji u tome, što su skupi i zauzimaju znatan prostor.

Pronalazak se sastoji u tome, što se uz zadržavanje slobodnog meduprostora između organa za dizanje i ventila luppenje otklanja pomoću uredaja koji ne dopušta dodir metala sa metalom, usled filma iz ulja ili t. sl. koji prigušuje udar održavanog između njihovih oslonih površina.

Jedno izvođenje pronalaska se sastoji u tome, što se dodirne površine između organa za dizanje i ventilnog vretena izvode tako velikim, da je površinski napon filma iz ulja između ovih veći no specifični pritisak koji se javlja pri podizanju ventila.

Prema daljoj odlici pronalaska se dovoljno dovodenje ulja i raspodela ovoga preko dodirnih površina izvodi pri razmicanju površina.

Na priloženom je nacrtu pronađenak pokazan šematički radi primera.

Sl. 1 pokazuje u preseku delove jednog uredaja za podizanje, koji se priključuju jedan na drugi, i ventila.

Sl. 2 pokazuje u izgledu odozgo kraj uredaja za dizanje koji je pokazan na sl. 1.

Ventilno vreteno 1 je na svom kraju snabdeveno ravnim tanjirom 2 za naleganje i prema ovome je na potiskivaču 3 postavljen tanjur 4 za naleganje. Oslona površina ovog tanjira 4 je, kao što pokazuje sl. 2, snabdevena zvezdasto raspoređenim raspodelnim žlebovima 5, koji prolaze radialno od središnjog otvora 6. Žlebovi 5 se korisno sužavaju u svome preseku od sredine prema obimu oslonih površina i završavaju se na izvesnom razmaku od ovog obima.

U otvor 6 se ulje dovodi kroz kanal 8, pri čemu loptasti ventil 7 dopušta ulazak ulja između udarnih (oslonih) površina pri njihovom udaljavanju jedne od druge, a pri tome sprečava njegovo vraćanje nazad pri njihovom približavanju.

Usled toga se između obe osline površine održava uvek sloj ulja koji se pri dovoljnom odmeranju ovih površina pri njihovom sudaranju ne može potpuno istisnuti i koji sprečava, da metal udari na metal, usled čega znatno prigušuje udar pri podizanju ventila, bez nastajanja šuma. Radikalni žlebovi 5 se staraju za to, da dodirna mesta po izvršenom udaru ne priju jedno uz drugo adhezijom i da se mogu lako rastaviti.

Kod razmicanja tanjira 2 i 4 se dobija najpre, do rastrzanja između njih posto-

jećeg sloja ulja, usisavajuće dejstvo, koje ima za posledicu usisavanje ulja kroz otvor 6, 8 i pored loptastog ventila 7, dok s druge strane, kao što je već pomenuto, po razastiranju filma iz ulja između tanjira ulje usled ventila 7 ne može da se vrati nazad.

Kraj ventilnog vretena i organa za dizanje, raspored i oblik žlebova na dodirnim površinama i t. sl. mogu razume se odgovarajući način izvođenja i izvođenju ventilnog upravljanja biti različito menjani.

Pronalazak se može primenjivati za različite ciljeve i to svuda, gde postoje slični odnosi kao kod ventila eksplozionih motora.

Patentni zahtevi:

1.) Uredaj za prigušivanje udara kod ventila naročito kod eksplozionih motora, naznačen time, što se uz zadržavanje slobodnog meduprostora između organa (3) za dizanje i ventila (2) lapanje otklanja pomoću uređaja, koji ne dozvoljava dodir metala sa metalom usled filma iz ulja ili t. sl. koji prigušuje udar održavanog između njihovih oslonih površina (4,2).

2.) Uredaj po zahtevu 1, naznačen time, što su oslone površine (2,4) između organa za dizanje i ventila odmerene tako velikim, da se sloj tečnosti između ovih ne

istiskuje udarnim pritiskom pri podizanju ventila (1).

3.) Uredaj po zahtevu 1 ili 2, naznačen time, što ima uređaj za dovodenje tečnosti za prigušivanje ka oslonim površinama (2,4), koji se stavlja u dejstvo prvenstveno pomoću razmicanja oslonih površina.

4.) Uredaj po zahtevu 3, naznačen time, što je u dovodnu cev (6) za tečnost za prigušivanje umetnut uređaj za regulisanje, n. pr. kakav ventil (7) ili t. sl., koji se pri približavanju površina (2,4) automatски zatvara.

5.) Uredaj po jednom od zahteva 1 do 4, naznačen time, što je bar jedna od oslonih površina (4) snabdevena kakvim sistemom žlebova (5) koji služi za raspodelu prigušujuće tečnosti.

6.) Uredaj po zahtevu 3,4 ili 5, naznačen time, što je kanal (6) za dovod prigušujuće tečnosti predviđen u uređaju za podizanje (3) ili u ventilnom vretenu, i podesno utiče u sredinu dotične oslane površine, pri čemu se u datom slučaju polazeći od otvora kanala pružaju radijalno žlebovi (5) za raspodelu.

7.) Uredaj po zahtevu 5 ili 6, naznačen time, što se presek žlebova (5) raspodelnih površina sužava od sredine prema obimu oslonih površina.

8.) Uredaj po zahtevu 5, 6 ili 7, naznačen time, što se žlebovi (5) završavaju na izvesnom rastojanju od spoljnog obima oslonih površina.

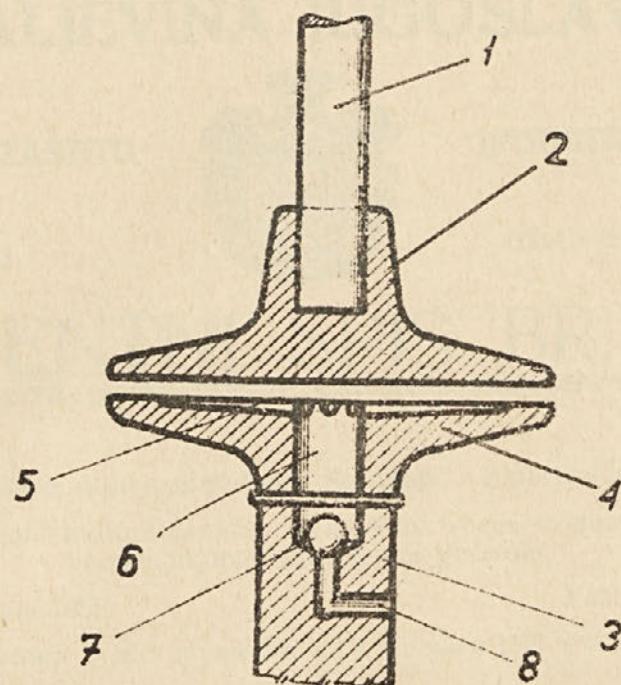

Fig. 1.

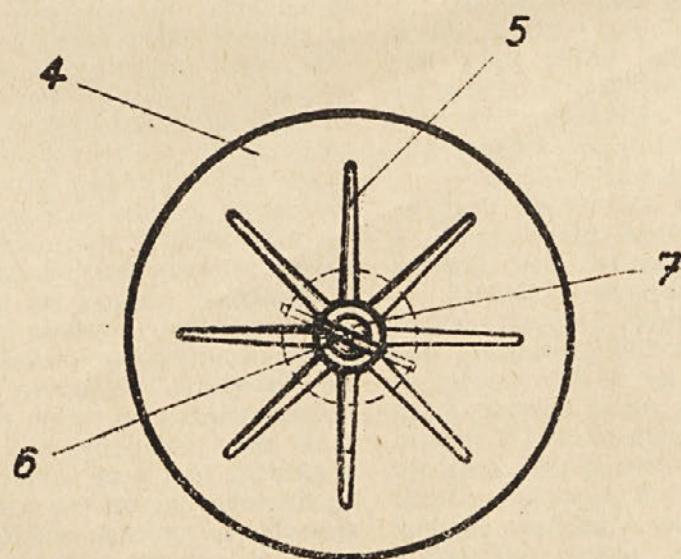

Fig. 2

